

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4113-001-02/2014
D/14/504

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/504 - Przygotowanie szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego.
Kontroler	Maksymilian Tuz – doradca ekonomiczny, legitymacja nr 1276.
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 98 im. Piastów Wrocławskich ul. Sycowska 22a, 54-062 Wrocław (Szkoła)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jolanta Przysańska-Żudrak, dyrektor Szkoły

[dowód: akta kontroli str.1]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli¹, Szkoła Podstawowa nr 98 im. Piastów Wrocławskich nie jest w pełni przygotowana do objęcia dzieci sześciolletnich z dniem 1 września 2014 r. obowiązkiem szkolnym z powodu braku zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły oraz niedostosowania do wymogów ergonomii mebli znajdujących się w stołówce szkolnej i urządzeń w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Szkoła przygotowała sale lekcyjne przeznaczone dla uczniów z klasy I poprzez wydzielenie w nich części dydaktycznej i rekreacyjnej. Zostały one wyposażone w pomoce dydaktyczne, zabawki i komputer z dostępem do Internetu. Meble znajdujące się w salach lekcyjnych klas I były dostosowane do wymagań ergonomii. Ponadto dla uczniów objętych wczesną edukacją szkolną zorganizowano miejsca zabaw oraz tzw. „mały” plac zabaw. Miejsca te wyposażono w pomoce dydaktyczne mające na celu wspomaganie kształtowania u dzieci umiejętności motorycznych. Uczniowie klas najmłodszych mieli zapewnioną możliwość pozostawiania w Szkole podręczników i przyborów szkolnych. W Szkole zapewniono również możliwość zjedzenia ciepłego posiłku, ale meble znajdujące się w szkolnej stołówce (stoliki oraz krzesła) nie zostały dostosowane do wymogów ergonomii. Podobnie nie dostosowano do wzrostu najmłodszych uczniów urządzeń znajdujących się w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców. Stwierdzono również brak zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście uczniów na jezdnię.

Dla uczniów najmłodszych zorganizowano w Szkole zajęcia świetlicowe, które odbywały się w grupach rówieśniczych liczących nie więcej niż 25 dzieci. Wszystkim uczniom objętych wczesną edukacją szkolną zapewniono możliwość korzystania z pracowni komputerowej. W oddziałach klasy I wprowadzono indywidualny rytm zajęć i przerw lekcyjnych (tzw. system bezdzwonkowy). Ponadto Szkoła zapewniła uczniom bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce.

Kadra nauczycieli jest odpowiednio przygotowana do nauczania wczesnoszkolnego. W kontrolowanym okresie korzystała również z możliwości doskonalenia w zakresie pracy z uczniem najmłodszym.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolletnich.

Opis stanu faktycznego

1.1. W roku szkolnym 2013/2014 dziewięć oddziałów klas I-III (łącznie 224 uczniów) korzystało z ośmiu sal lekcyjnych. Skutkowało to zmianowością, która objęła dwie klasy pierwsze („a” i „c”). W roku szkolnym 2014/2015 (według projektu arkusza organizacyjnego) planowanych jest: 10 oddziałów szkolnych dla klas I-III (łącznie dla 245 uczniów), w tym cztery oddziały pierwsze (łącznie 100 uczniów), dla których nauka odbywać się będzie w systemie dwuzmianowym. Systemem tym poza uczniami klas pierwszych objęci zostaną również uczniowie dwóch klas drugich („i” i „c”).

Dyrektor Szkoły poinformowała, że w przypadku klas pierwszych ich parzysta liczba pozwala na lepsze rozwiązania logistyczne i klasy te będą miały zajęcia dwa razy w tygodniu rano i trzy razy po południu ze zmianą po półroczu. Wskazała ponadto na zwiększającą się w ciągu ostatnich trzech lat liczbę oddziałów.

[dowód: akta kontroli str. 2,5, 43-60, 79-84 i 136-137]

1.2. Stosownie do zasad określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół², wszystkie sale lekcyjne (2), w których w roku szkolnym 2013/2014 uczyli się uczniowie klas I, składały się z dwóch części: edukacyjnej (wyposażonej m.in. w tablice interaktywne oraz stoły i krzesła uczniowskie) oraz rekreacyjnej (przystosowanej do rekreacji i zabawy). Sale wyposażono m.in. w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć (takie jak liczniki, tablice edukacyjne), kącki tematyczne, różnorodne gry i zabawki dydaktyczne, książki, komputer z dostępem do Internetu.

[dowód: akta kontroli str. 25 i 56]

W pomieszczeniu szatni szkolnej Szkoła zapewniła jedynie części uczniom klas I-III indywidualne metalowe szafki z możliwością pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. Na dzień 7 maja 2014 r. zainstalowanych było 138 szafek, a zakupów brakujących 114 szafek ma być dokonywany sukcesywnie w miarę posiadanych środków.

[dowód: akta kontroli str. 2-3 i 7]

1.3. Meble szkolne (stoły i krzesła uczniowskie) znajdujące się w salach lekcyjnych klas I oraz klas II-III według stanu na dzień 8 maja 2014 r., tj. na dzień przeprowadzania przez kontrolera NIK oględzin, były dostosowane do wymagań ergonomii, stosownie do przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³. Powyższe potwierdziła przeprowadzona na zlecenie NIK⁴, w dniu 8 maja 2014 r. (tj. w czasie trwania niniejszej kontroli) kontrola doraźna Państwowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, który przeprowadził kontrolę dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii⁵. Kontrola ta nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 977.

³ Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

⁴ Na podstawie art. 12 pkt. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. 2012 r., poz. 82 ze zm.).

⁵ Ocenione zostały następujące certyfikaty zgodności: Nr 133/11 na stoliki szkolne jedno i dwuosobowe, Nr 292/11/2/00 oraz 170/12 i nr 247/11 na krzeselka szkolne, Nr 174/03, Nr 192/10 na meble do przechowywania „moba”.

Zgodnie z Wytycznymi Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁶ w sprawie dostosowania mebli edukacyjnych do wysokości ciała uczniów, aby uczeń miał zapewnione właściwe stanowisko pracy muszą być wykonane dwa razy w roku pomiary tzw. wysokości podkolanowej.

Nie stwierdzono, aby w Szkole dokonywano takich pomiarów. Dokonywano natomiast jeden raz w roku pomiaru wzrostu uczniów. W każdej sali lekcyjnej przeznaczonej dla uczniów klas I-III zostały umieszczone przymiary, pozwalające dzieciom i nauczycielom na bieżącą kontrolę dostosowania wspomnianych wyżej mebli do zmieniającego się wzrostu uczniów. Działanie to było zgodne z zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

[dowód: akta kontroli str. 33-38]

1.4. W Szkole, utworzonych zostało siedem miejsc zabaw dla uczniów z klas I-III. Wyposażenia tych miejsc dokonano z wykorzystaniem środków otrzymanych w ramach rządowego programu „Radosna szkoła”⁷. Miejsca te wyposażono m.in. w pomoce dydaktyczne mające na celu wspomaganie kształtowania u dziecka umiejętności motorycznych, wymienionych w pkt. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia⁸, tj. m.in. w duże, miękkie klocki, wałki, zestawy dużych figur geometrycznych, miękkie piłki w różnych wielkościach materace do zabaw ruchowych, elementy umożliwiające pokonywanie wysokości oraz inne materiały do integracji zmysłowej i stymulacji wielozmysłowej. Dodatkowo na korytarzu szkolnym znajdował się kącik rekreacyjny wyposażony w podręczną biblioteczkę, gry planszowe oraz zestaw tapicerowanych mebli oraz znajdowała się scena z nagłośnieniem. Ponadto na parterze budynku i drugim piętrze dostępne były po dwa stoły do gry w tenisa stołowego, a dla dzieci, których klasy usytuowane były na parterze pomiędzy korytarzem i sala gimnastyczną ustawiono stoły do gry w piłkarzyki.

Miejsca zabaw dostępne były dla wszystkich uczniów z oddziałów klas I-III i były utrzymane we właściwym stanie technicznym, a ich wyposażenie odpowiadało wymogom bezpieczeństwa.

[dowód: akta kontroli str. 7-9] i 131-135]

1.5. Szkoła, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁹ posiadała świetlicę składającą się z trzech pomieszczeń (każde po około 50m²). Dwa z nich wyposażone były w kąciki zainteresowań, a ponadto w: zabawki dydaktyczne, materiały do integracji zmysłowej i ćwiczeń koordynacji wzrokowo-ruchowych, klocki (tradycyjne i typu „lego”), układanki. Trzecia sala przeznaczona była do prowadzenia zajęć ruchowych i została wyposażona m.in. w materace do zabaw ruchowych, miękkie klocki, piłki, tory przeszkód. W ramach zajęć świetlicowych wykorzystywano również wolne sale lekcyjne, co dotyczyło sytuacji kiedy łączna liczba uczestników zajęć świetlicowych przekraczała 75 osób. Meble znajdujące się w świetlicy dostosowane były do wymogów ergonomii. W przypadku kiedy z zajęć świetlicowych korzystali uczniowie z klas IV-VI zajęcia te prowadzono wspólnie z grupą dzieci najmłodszych.

[dowód: akta kontroli str. 7-9, 86-89, i 137]

1.6. W 2011 r. ze środków rządowego programu „Radosna szkoła” utworzono również tzw. mały plac zabaw (powierzchnia do 240 m²), na którym zainstalowano elementy zabawowe

⁶http://www.gis.gov.pl/ckfinder/userfiles/files/PZ/Materia%20C5%82y%20HD/%28Dostosowanie%20mebli%20edukacyjnych%20do%20wysoko%C5%9Bci%20cia%C5%82a%20dzieci%20i%20m%C5%82odzie%C5%BCy%20%20_2__rtf%29.pdf

⁷ Ustanowionej uchwałą nr 112/2009 Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie Rządowego programu wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia - „Radosna szkoła” ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 110, poz. 915 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

(m.in. zjeżdżalnie, huśtawki, równoważnię) przeznaczone dla dzieci w wieku do 13 lat. Na placu zabaw obowiązywał regulamin korzystania opracowany przez dyrekcję Szkoły, wywieszony w miejscu widocznym i dostępnym dla jego użytkowników. Zgodnie z tym regulaminem, za bezpieczeństwo dzieci w trakcie zabaw odpowiedzialność ponosili ich opiekunowie. W regulaminie ustalono m.in. zakazy dotyczące niszczenia, dewastacji urządzeń zabawowych, wprowadzania zwierząt, śmiecenia, spożywania alkoholu i palenia tytoniu.

Według stanu na dzień 7 maja 2014 r. plac zabaw był ogrodzony i utrzymywany zgodnie z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny dla tego typu urządzeń.

[dowód: akta kontroli str. 9]

1.7. W Szkole funkcjonowała stołówka szkolna (wraz z pomieszczeniami kuchennymi), Pomieszczenia te od 1 stycznia 2014 r. były wynajmowane firmie HELEN wyłonionej w drodze przetargu na przygotowywanie ciepłych posiłków (obiadów). Ponadto, uczniowie mieli możliwość nieodpłatnego picia codziennie mleka i soków owocowych w ramach prowadzonej w Szkole akcji „Owoce w szkole” i „Mleko w szkole”. Stwierdzono, że zarówno stoliki do spożywania posiłków jak i krzeselka dla uczniów klas I-III nie były dostosowane do wymagań ergonomii.

[dowód: akta kontroli str. 36-37 i 137]

1.8. Stosownie do § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w każdej z sal lekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klas I-III zapewniono możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (patrz: pkt 1.2. niniejszego wystąpienia).

[dowód: akta kontroli str. 2-3 i 7]

1.9. Uczniowie I klasy mieli zapewniony bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnohigienicznych. Na każdym korytarzu znajdowało się po jednym takim pomieszczeniu (z wyodrębnioną częścią toaletową i łazienkową). Drzwi do ww. pomieszczeń były widoczne po wyjściu z sal lekcyjnych. W przypadku dzieci z klas I-III toalety zostały usytuowane na parterze budynku i były wspólne z uczniami klas IV-VI. Pomieszczenia te oraz ich wyposażenie, stosownie do § 8 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, były sprawne technicznie, czyste oraz wyposażone w środki higieny osobistej (papier toaletowy, dozownik mydła, ręczniki papierowe, ciepłą i zimną wodę). Liczba zamontowanych urządzeń mieściła się w wymaganiach określonych w § 84 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁰.

Bieżące monitorowanie stanu sanitarnego łazienek przeprowadzał pracownik obsługi Szkoły oraz konserwator.

[dowód: akta kontroli str. 7-9 i 137]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1) Niezabezpieczeniu szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście uczniów na jezdnię. Powyższe naruszało przepisy § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Dyrektor podjęła działania mające na celu usunięcie powyższej nieprawidłowości. W tym celu zwróciła się m.in. do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, Prezydenta Miasta Wrocławia, Komendanta Straży Miejskiej Wrocławia i Zarządu Osiedla, jednakże działania te (do czasu zakończenia kontroli, tj. do 17 czerwca 2014 r.) okazały się nieskuteczne.

2) Zamontowaniu w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców urządzeń (umywalki i miski ustępowe) oraz mebli na stołówce szkolnej, które nie zostały dostosowane

¹⁰ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

do wzrostu uczniów z klas I-III, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

Jak wyjaśniła Dyrektor, Szkoła jest na etapie uzgodnień z wynajmującym kuchnię i stołówkę w celu wyposażenia stołówki w odpowiednie meble dostosowane do wzrostu dzieci. Dyrektor Szkoły zapewniła, że nowe meble dostosowane do ergonomii dzieci z klas I-III zostaną zainstalowane do 1 września br.

Ponadto Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że istnieje potrzeba zarówno remontu łazienek dla chłopców, jak i dostosowania do odpowiedniej wysokości zainstalowanych w nich urządzeń. Sytuacja jest na bieżąco monitorowana przez Departament Edukacji Urzędu Miejskiego we Wrocławiu i oczekuje na ujęcie w planach inwestycyjnych organu prowadzącego Szkołę.

[dowód: akta kontroli str. 111-116]

Ocena cząstkowa

Szkoła nie zapewnia w pełni odpowiednich warunków lokalowych do objęcia z dniem 1 września 2014 r. (w tym warunków bezpieczeństwa i higieny) dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym z powodu braku zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły oraz niedostosowania do wymogów ergonomii mebli znajdujących się w stołówce szkolnej i urządzeń w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców.

Szkoła przygotowała sale lekcyjne przeznaczone dla uczniów z klasy I poprzez wydzielenie w nich części dydaktycznej i rekreacyjnej. Zostały one wyposażone w pomoce dydaktyczne, zabawki i komputer z dostępem do Internetu. Meble znajdujące się w salach lekcyjnych klas I były dostosowane do wymagań ergonomii. Uczniowie mieli również możliwość korzystania z odpowiednio wyposażonej świetlicy szkolnej. Ponadto uczniom objętym wczesną edukacją szkolną zorganizowano miejsca zabaw oraz tzw. „mały” plac zabaw. Miejsca te wyposażono w pomoce dydaktyczne mające na celu wspomaganie kształtowania u dzieci umiejętności motorycznych. Uczniowie klas najmłodszych mieli zapewnioną możliwość pozostawiania w Szkole podręczników i przyborów szkolnych. W Szkole zapewniono również możliwość zjedzenia ciepłego posiłku, ale meble znajdujące się w szkolnej stołówce (stoliki oraz krzesła) nie zostały dostosowane do wymogów ergonomii. Podobnie nie dostosowano do wzrostu najmłodszych uczniów urządzeń znajdujących się w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców. Stwierdzono również brak zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednio wyjście uczniów na jezdnię.

Opis stanu
faktycznego

2. Zapewnienie przez szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolletnich

2.1. W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole funkcjonowały trzy oddziały I klas, które liczyły odpowiednio dwie klasy po 26 uczniów i w kolejnej 25. W okresie objętym kontrolą, do pierwszej klasy uczęszczało łącznie 10 sześciolatków. Dzieci te uczestniczyły w zajęciach razem z siedmiolatkami. Liczebność w poszczególnych oddziałach I klas nie przekraczała, w jednym oddziale, maksymalnej liczby dzieci (26), zalecanej w pkt. 4 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowe.

Dyrektor wyjaśniła, że ze względu na małą liczbę dzieci sześciolletnich nie było możliwości utworzenia osobnego oddziału sześciolatków. W roku szkolnym 2014/2015 40 sześciolatków będzie tworzyło odrębne dwa oddziały. Jeden oddział będą tworzyli tylko sześciolatkowie, a drugi będzie łączony z najmłodszymi siedmiolatkami.

W roku szkolnym 2013/2014 nie odnotowano przypadków łączenia oddziałów klasy I z innymi klasami podczas organizowania zajęć lekcyjnych. W przypadku absencji nauczycieli każdorazowo w zastępstwie wyznaczano do prowadzenia zajęć z tą grupą innego nauczyciela.

[dowód: akta kontroli str. 138]

2.2. Na rok szkolny 2014/2015 Szkoła planuje utworzyć cztery oddziały klasy I, przy czym liczba uczniów w jednym oddziale, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹¹, nie będzie przekraczała 25 osób.

[dowód: akta kontroli str. 79-84]

2.3. Stosownie do pkt. 6 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, w roku szkolnym objętym kontrolą, edukację w oddziałach klasy I powierzono jednemu nauczycielowi/wychowawcy (za wyjątkiem zajęć komputerowych, religii i języka angielskiego).

(dowód: akta kontroli str. 43-79)

2.4. Pracę świetlicy szkolnej regulował regulamin świetlicy opracowany przez zespół wychowawców świetlicy. Uregulowano w nim zagadnienia dotyczące m.in. celów i zadań świetlicy, kto może być wychowankiem świetlicy, warunki przyjęcia, organizację pracy, zachowanie ucznia w świetlicy, warunki odbioru i powrotu dziecka ze świetlicy, określono dokumentację jaką powinna prowadzić świetlica. W roku szkolnym 2013/2014 świetlica czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 6³⁰ 17⁰⁰. W roku szkolnym 2013/2014 zapisano do świetlicy ogółem 175 uczniów. Grupa świetlicowa składała się z uczniów danej klasy. Ustalono, że podczas zajęć świetlicowych z pomieszczeń, świetlicowych korzystali wspólnie (sporadycznie) uczniowie zarówno klas I-III jak i IV-VI.

Badaniu w zakresie liczby uczniów przypadających na jednego opiekuna świetlicy szkolnej poddano próbę obejmującą zapisy dzienników świetlicy szkolnej z jednego wybranego losowo tygodnia roku szkolnego 2013/2014. Stwierdzono, że liczba uczniów w grupie wychowawczej nie przekraczała 25 osób, stosownie do wymogów określonych w § 7 ust. 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹².

[dowód: akta kontroli str. 85-89]

2.5. Zajęcia edukacyjne dla klas I-III prowadzono w systemie bezdzwonkowym. Stosownie do przepisu § 6 ust. 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów, czas trwania zajęć edukacyjnych w oddziałach klasy I ustalał nauczyciel prowadzący te zajęcia (wychowawca), zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, o którym mowa w ust. 1 ww. rozporządzenia.

Dyrektor, wyjaśnił m.in., że na taką organizację prowadzenia zajęć pozwala m.in. umieszczenie wszystkich uczniów klas I-III na jednym piętrze. Nauczyciel decyduje o długości trwania lekcji, a także organizuje i opiekuje się uczniami podczas zabawy i wspólnego spożywania posiłków.

[dowód: akta kontroli str.138]

2.6. W okresie objętym kontrolą zajęcia komputerowe z oddziałami klasy I prowadzone były w dwóch pracowniach komputerowych wyposażonych łącznie w 22 komputery (plus dwa dla nauczycieli)¹³ z dostępem do Internetu. Według stanu na dzień przeprowadzania oględzin sali komputerowej, tj. 7 maja 2014 r. siedem komputerów (32%) było niesprawnych. Krzeselka i stoliki komputerowe dostosowane były do wymogów ergonomii.

[dowód: akta kontroli str.9]

2.7. Stosownie do pkt. 18 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, Szkoła zorganizowała w roku szkolnym 2013/2014 dla uczniów klas I zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce poprzez organizację zajęć: wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, gimnastyki korekcyjnej, kół: plastycznego, twórczości artystycznej,

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1265.

¹² Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych statutów.

¹³ Klasa I nie dzieli się podczas ww. zajęć na grupy.

gry planszowe, Szkolnego Koła Sportowego, koszykówki i szachów. I tak: w przypadku klas w zajęciach: wyrównawczych uczestniczyło 24 uczniów, tj. 31% ogółu uczniów klas pierwszych, logopedycznych 25 (32%), kole twórczości plastycznej 10 (13%), koszykowie 19 (25%) i grach planszowych 34 (44%).

[dowód: akta kontroli str.41]

2.8. W okresie objętym kontrolą, uczniowie klas II-III korzystali z sal lekcyjnych zlokalizowanych na parterze budynku Szkoły. Na pierwszym piętrze usytuowano oddziały klas IV-VI. Na drugim piętrze usytuowano wszystkie klasy I-III.

[dowód: akta kontroli str.7-9 i 136]

2.9. Szatnię dla wszystkich uczniów Szkoły zlokalizowano na poziomie piwnicy budynku, w tym dla uczniów z klas I-III w wyodrębnionych boksach. W boksach wieszaki umocowano na wysokości około 160 cm. Pod wieszakami usytuowano podesty (ławki) w celu dokonywania przez dzieci samodzielnej zmiany obuwia.

[dowód: akta kontroli str. 8]

W dniu 5 maja 2014 r., tj. podczas trwania niniejszej kontroli Dyrektor Szkoły wystąpił do Urzędu Miasta Wrocławia, Departamentu Edukacji, Wydziału Finansów i Infrastruktury Oświatowej o zwiększenie budżetu o łączną kwotę 61,8 tys. zł z przeznaczeniem na: zakup stolików, krzesełek do zestawów komputerowych, zakup 25 zestawów komputerowych oraz trzech dywanów na wyposażenie części rekreacyjnych klas I-III.

W odpowiedzi na powyższe, Urząd Miasta Wrocławia, Departament Edukacji poinformował Dyrektora Szkoły, że środki na zakup stolików komputerowych, krzesełek oraz komputerów, doposażenia sal lekcyjnych oraz zakup zestawów komputerowych dla klas I-III zostaną zabezpieczone w budżecie placówki oraz że przyznanie środków nastąpi w terminie umożliwiającym przygotowanie szkoły do roku szkolnego 2014/2015.

[dowód: akta kontroli str. 109]

Uwagi dotyczące badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę na nieosiągnięcie przez Szkołę w roku szkolnym 2013/2014 zalecanych warunków określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, co dotyczyło zapewnienia każdemu uczniowi podczas zajęć komputerowych osobnego komputera z dostępem do Internetu¹⁴ (pkt. 11 zalecanych warunków).

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że sytuacja ta wynikała z braku zabezpieczenia finansowego w planie finansowym szkoły, a od roku szkolnego 2014/2015 zajęcia komputerowe w klasach pierwszych odbywać się będą w oparciu o zasadę jeden komputer na jednego ucznia.

[dowód: akta kontroli str. 129-130]

2. NIK również wskazuje, że przebywanie (nawet sporadycznie) uczniów klas najmłodszych w jednym i tym samym pomieszczeniu w świetlicy szkolnej razem z uczniami klas IV-VI, nie sprzyja budowaniu poczucia bezpieczeństwa, o którym mowa w pkt 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej.

[dowód: akta kontroli str. 85-89]

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zapewnienie przez Szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolletnich.

Dla uczniów najmłodszych zorganizowano w Szkole zajęcia świetlicowe, które odbywały się w grupach rówieśniczych liczących nie więcej niż 25 dzieci. Wszystkim uczniom objętych wczesną edukacją szkolną zapewniono możliwość korzystania z pracowni komputerowej.

¹⁴ Na jeden stanowisko komputerowe przypadało średnio 1,2 ucznia.

W oddziałach klasy I wprowadzono indywidualny rytm zajęć i przerw lekcyjnych (tzw. system bezdzwonkowy). Ponadto Szkoła zapewniła uczniom bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce.

3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do edukacji uczniów sześciolatków.

Opis stanu faktycznego

3.1. W roku szkolnym 2013/2014 zajęcia we wszystkich dziewięciu oddziałach klas I-III prowadziło łącznie 15 nauczycieli, w tym 9 w zakresie nauczania zintegrowanego (wychowawcy klasy), jeden języka angielskiego, jeden zajęć komputerowych, jeden religii i dwóch wychowania fizycznego. Wszyscy nauczyciele posiadali kwalifikacje zgodne z określonymi w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁵.

[dowód: akta kontroli str. 94-99]

W roku szkolnym 2014/2015 planuje się powierzyć prowadzenie zajęć w 4 oddziałach klas I i sześciu oddziałach klas II-III 10 wychowawcom, w tym, dziewięciu z klas I-III z roku szkolnego 2013/2014. Ponadto trzech nauczycieli będzie prowadzić zajęcia tylko z języka angielskiego, sześciu z informatyki, dwóch z wychowania fizycznego i dwóch z religii.

[dowód: akta kontroli str. 80-84]

3.2. Nauczyciele Szkoły, prowadzący zajęcia w oddziałach klas I-III, w okresie objętym kontrolą, uczestniczyli w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkoleniach wewnętrznych (narady i szkolenia rady pedagogicznej) jak i zewnętrznych dotyczących takich m.in. zagadnień jak:

- 1) szkoła bez nerwów. O skutecznych strategiach radzenia sobie ze stresem
- 2) jak rozwijać myślenie matematyczne
- 3) jak pracować z dziećmi o różnych potrzebach edukacyjnych?
- 4) praca z uczniem z ADHD w klasach I-III
- 5) sojusznicy czy wrogowie, czyli o (nie zawsze) łatwej współpracy nauczycieli z rodzicami
- 6) promocja czytania i czytelnictwa
- 7) gry i zabawy matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej
- 8) zajęcia komputerowe w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej
- 9) profilaktyka zdrowotna rozwoju dziecka
- 10) efektywna indywidualizacja w praktyce
- 11) metody pracy z 6-latkami podczas lekcji języka angielskiego w dużych klasach. Zasady traktowania dzieci najmłodszych – teoria i praktyka
- 12) edukacja przyjazna sześciolatkowi w szkole podstawowej.

[dowód: akta kontroli str. 94-99]

Ponadto, w ramach organizacji wspomagania nauczycieli w roku szkolnym 2013/2014 realizowano zagadnienia dotyczące m.in.: opracowania planów posiedzeń zespołów przedmiotowych, przeprowadzania planowych obserwacji uczniów, opracowania wykazu umiejętności i postaw uczniów podlegających obserwacji diagnozującej, monitorowania

¹⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 1207.

osiągnięć uczniów, rozpoznawania potrzeb psychoedukacyjnych oraz przeprowadzono analizę wyników badań edukacyjnych.

[dowód: akta kontroli str. 91-93]

Ustalone
nieprawidłowości

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Kadra nauczycieli jest odpowiednio przygotowana do nauczania wczesnoszkolnego. W kontrolowanym okresie korzystała również z możliwości doskonalenia w zakresie pracy z uczniem najmłodszym.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie skutecznych działań mających na celu zabezpieczenie szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren Szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię;
- 2) dostosowanie do wymogów ergonomii mebli znajdujących się w stołówce szkolnej oraz urządzeń w pomieszczeniach sanitariatów dla chłopców.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

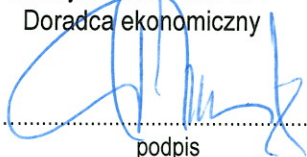
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

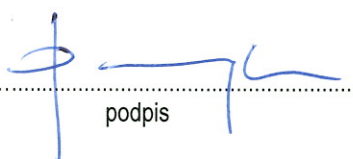
Warszawa, dnia 25 czerwca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa
Narodowego

Kontroler
Maksymilian Michał Tuz
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

.....
podpis